

הנושא - אני וביתי

תחום דעת: כשורי חיים

"בית אבי יושב אל השולחן | בין ימים של חול ויום של חג | בתפילות של בין ערביים | על הלחם, על היין | בית אבי יושב עודנו כאן" (יהורם גאון)

הבית, המקום הראשון בחיינו, מספק לנו את תחושת המוגנות הפיסית והרגשית שאיתה אנחנו יוצאים אל העולם. קביעות הבית ותושביו משמעותית לתחושת בטחון ותחושת השתייכות. כל אלה בונים את תחושת המסוגלות שלנו לפעול בעולם. זהו המקום שבו אנו צועדים את צעדינו הראשונים, מעיזים לפעול בתוך חממה שמברכת על בואנו ומעודדת כל צעד בהתפתחותנו. כל אדם הוא תבנית נוף מולדתו כמו גם תבנית ביתו. "הבית" הוא השם של המבנה בו אנו גרים באופן קבוע. המבנה עצמו יכול להשתנות ולהתחלף, אולם המטרה: מגורים קבועים לא משתנה. בעברית, יש מעל ל-50 צרופים למילה בית, שמגדירים את התפקיד של המבנה ומשקפים את מגוון הפעולות האנושיות שנעשות בתוך מבנה סגור. לא בכדי הבית במשמעותו הנוספת מציין את ההפך מהחוק, את הפנים שכוללים חלקים אישיים ואינטימיים שיכולים לבוא לידי ביטוי רק במקום סגור ומכיל. המקומות הראשונים שהילד חוקר, מחוץ לעצמו, הוא מיטתו וחדרו והמשך הוא חוקר את חדרי הבית, הרהיטים והחפצים. קביעות החפצים בבית עוזרת לו לזהות ולשיים אותם, להכיר את תכונותיהם, לפעול ולהפעיל אותם. נושא הבית בגן הוא נושא חשוב משום שהוא מחזק את הקשרים בין הבית לגן. הנושא מאפשר המשגה של מכלול הרעיונות וההתנהגויות שבהם הילד מתנסה בהם בבית. כמו כן במהלך הנושא נרחיב את הכרות עם בתים של ילדים אחרים, בתים שונים בצורתם ובחומריהם ובתים בעלי מטרה שאינה מגורים. הנושא שם דגש על המבנה, מטרתו, חפצים ורהיטים יעודיים, סוגי מבנים שונים למטרות שונות ומבני מגורים מחומרים שונים. הנושא מתכתב עם נושא המשפחה שמגיע ברצף מיד אחריו.	דגשים רעיוניים
▪ נדון עם הילדים על כללי ההתנהגות בבית שלהם. מה מותר ומה אסור לעשות בבית ומדוע. ▪ נדון עם הילדים על הצורך לשמור על כללי התנהגות בבית של חבר. נכיר לילדים את המילה- מותר ונלמד אותם לשאול בבית בבית אחר האם ההתנהגות שלהם מותרת.	דגשים התנהגותיים
▪ נשאל את הילדים היכן הם גרים, איך קוראים למקום שבו הם גרים. נברר מהו הידע שלהם לגבי הבית ומי עוד גר בבית, נברר האם הם מכירים בשמם את כל החדרים בבית ונציג תמונה של הבית שלנו ושלחם. ▪ נברר יחד מדוע אנחנו זקוקים לבית ונשוחח על הצורך במגורים כהגנה ושמירה על חיינו, יצירת מקום מובדל למשפחה שלנו. ▪ נערוך רשימה של כל הפעולות שאנו עושים בבית כחלק מהשגרה של יום יום. ▪ נדון במבנים מגורים שונים בהתאם לחומרים שמהם הם עשויים. הבית יכול להיות מבד, מלבנים, מעץ, מטיט וכו'. (ראו נספח 1) ▪ נדון בסוגי מבנים אחרים שאינם מיועדים למגורים קבועים אלא למטרות שונות. נכיר לילדים בית כנסת, בית חולים, בית ספר, גן ילדים, בית מלון, בית מסחר, בית דואר, בית מלאכה ועוד. נכיר מהן המטרות השונות ונגלה שבכל המקומות הללו אנחנו שוהים בחלק מהזמן שלנו או בתקופה מסוימת לעומת הבית שהוא המקום שבו אנחנו גרים באופן קבוע, גם אם המבנה מתחלף. ▪ נדון בהבדל בין מקורים ארעיים למגורי קבע. ההבדל נעוץ במקום ובזמן. ▪ נכיר את צורת מבנה הבית. הילד יבין את ההבדל והקשר בין צורה (מבנה) לבין תוכן. המבנה הוא פיסית וכולל את השטח ומושגיו: תקרה, רצפה, קירות, חלונות, גג וכו' ואת חלוקתו לאזורי משנה, לחדרים ותכולתם. התוכן כולל את בני האדם והחיות שמתגוררים בבית ואת פעילותם בבית. ▪ נערוך רשימה של חדרי הבית השונים ואת התפקודים השונים שלהם וחפצים המייחדים אותם. למשל כסא יש בהרבה חדרים אבל מקרר יהיה במטבח. כמו כן, נראה עד כמה הבתים שלנו דומים. ▪ נדון ברגשות שלנו כלפי הבית וחדריו. ילדים מפתחים קשר "חי" גם אל חפצים בבית ומטעינים אותם ברגשות.	הזמנה לשיח בבית ובגן

▪ נערוך סיור מודרך בגן/בבית ונשאל לשמות החדרים ונזהה גם את חלקי המבנה כמו תקרה, רצפה, קירות, דלת, חלון. ▪ נעבוד עם צילומי החדר של הילד. מה יש בחדר, מה הוא אוהב בחדר שלו, באיזה חדר של חבר הוא היה רוצה לבקר... ▪ נכין אוהל בתוך הגן ונערוך פעילויות בתוכו, ולאחר מכן נשווה בין ההחיים באוהל לחיים בכיתה/בבית ▪ בהנדסה- נלמד להציב ריבועים ומלבנים ומשולשים (שעמדנו עליהם בנושא הצורות והקווים בחודש שעבר) כדי ליצור באופן סכמטי צורת בית. ▪ נשחק משחקי התאמה- א. בין חדרים שונים לבין החפצים והרהיטים שמרכיבים אותם. נגזור מעיתונים תצלומים של רהיטים או נדפיס. נכין תרשים בית ובו מספר חדרים כמו: מטבח, חדרי ילדים, חדר עבודה, סלון, חדר שינה הורים, אמבטיה ושרותית. הילדים ימיינו את החפצים אל החדרים המתאימים. ב. משחקי התאמה בין חיות מבויתות לבין שם המבנה שבו הן גרות. ▪ באמנות נתבונן בתמונות של אמנים מציירים בתים ונראה איך הם מייצגים את הבית, באיזה צבעים, צורות ומרקמים. כמו כן, הנושא מזמין עבודה במיחזור: יצירת בתים מאריזות ריבועיות או מלבניות כמו קרטוני חלב, קופסאות קטנות וכו'. ▪ בדרמה, נמחזז מצבים ביתיים פשוטים באמצעות תאטרון בובות, או משחק סוציו דרמטי. ▪ במשחקי מיון, נמייין תצלומים של מבנים שונים לפי החומרים מהם הם עשויים, או תפקידם. ▪ נתבונן במדרשי תמונה ונספר סיפורים. (דוגמאות בנספח 3)	הזמנה לפעילות בבית ובגן

ספורים: *דובילה בונה בית- חיה שנהב *הבית של יעל – מרים רות(פועלים) *מאה חדרים חיה שנהב *הבית בעמק שוקו. כהן אסיף- דני ספרים. *אין כמו בבית. אמת ג'ונתן, כנרת *בבית שלי. מיריק שניר, שבא שירים: איזה בית יש לפיסטוק לשפן יש בית... הבית שלי נהדר- ציפי כהנוביץ	נספח 1 : רשימת סיפורים ושירים

	נספח 2 מבנים -סוגי בתים מן העבר.

